

Monumentnummer*: 459722

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 19 oktober 1993
Kadaster deel/nr 82860/183

Woonplaats* 's-Gravenhage
Gemeente* 's-Gravenhage
Provincie* Zuid-Holland

Locatiennaam 's-Gravenhage
Locatieomschrijving Centrum

Kadastrale gemeente* 's-Gravenhage
Sectie* E
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 2874

Omschrijving**

Inleiding.

Voormalig kantoor uit 1920-1924 van de Nederlandsche Handelsmaatschappij op de hoek van de Kneuterdijk en Lange Vijverberg, gebouwd in op de 17e-eeuwse noord-Nederlandse renaissance geïnspireerde stijl naar ontwerp van de architecten J. en M.A. van Nieukerken. De huidige bestemming van het pand is filiaal van de Algemene Bank Nederland. Omschrijving.

Het in baksteen opgetrokken gebouw op rechthoekige plattegrond bestaat uit een souterrain, drie bouwlagen en een hoog, omlopend schilddak, gedekt met leien en bekroond door vierkante schoorstenen. De breedte van de gevel aan de Kneuterdijk bedraagt negen vensterassen; de breedte van de gevel aan de Lange Vijverberg is dertien vensterassen. Beide gevels bezitten brede middenrisalieten met boven de kroonlijst attiekvormige, brede dakkapellen, gedekt door frontons met cartouches. In het dak bevinden zich houten dakkapellen met kruiskozijnen en frontons. De verdiepingen worden gescheiden door geprofileerde natuurstenen waterlijsten; natuursteen is ook toegepast voor de vensterlateien, de omlijsting van de hoofdingang, het brede balkon tegen de gevel aan de Lange Vijverberg en de gebeeldhouwde onderdelen. Alle vensters bezitten ontlastingsbogen en kruiskozijnen; boven het driedelige middenvenster van de eerste verdieping is een gebeeldhouwd wapenschild met vrouwefiguren aangebracht. De hoofdingang vertoont pilasters en een boogomlijsting in bossagewerk, als sluitsteen fungeert een gebeeldhouwde Hermeskop en het bekronende fronton bezit een sculpturale vulling. Het brede balkon op de eerste verdieping van de middenrisaliet in de gevel aan de Lange Vijverberg bezit

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

een beeldhouwde balustrade en wordt gedragen door natuurstenen consoles. De gevels bevatten voorts sierankers. Het interieur bevat onder meer een vestibule met trap, een imposante lokethal die wordt voorafgegaan door een voorhal van waaruit men links het trappenhuis bereikt, alles uitgevoerd in marmer en kostbare houtsoorten in neo-Lodewijk XIV-stijl. De grote lokethal bezat oorspronkelijk een hoge vide die bij een verbouwing in de jaren zeventig is dichtgezet. De vloeren van de voorhal, lokethal en trappenhuis zijn uitgevoerd in marmer; dit materiaal is ook toegepast voor de benedendelen van de pijlers en de zuilen met hun Corinthische kapitelen rond de lokethal. De wanden zijn witgepleisterd en het stucwerk vertoont neo-Lodewijk XIV-vormen. Het trappenhuis bezit eveneens gepleisterde wanden en stucversieringen in deze stijl, die ook is aangewend voor de balusterleuning van de trap. Waardering.

Het pand is architectuurhistorisch van belang als karakteristiek voorbeeld van representatief-historiserende, aan de noord-Nederlandse renaissance ontleende stijl, zoals de gebroeders Van Nieukerken die tot in de jaren twintig van de twintigste eeuw toepasten. Cultuurhistorische waarde ontleent het pand aan het feit dat hier het hoofdkantoor van de Nederlandsche Handelsmaatschappij was gevestigd. Een toegevoegde waarde is de markante stedenbouwkundige situering op de hoek van de Kneuterdijk en Lange Vijverberg.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Handel en kantoor

Functie

Kantoorgebouw